

MŪSU LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA
Caixa postal 4421

01000 São Paulo, ESP.

Diretor responsavel:

DR JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator: Jonas Kidykas

Administrador: Jonas Bružikas

Metinė prenumerata 25 kr.

Paskiras numeris 50 centavų.

NR. 27 (1249) XXIV. 1972 M. LIEPOS - JULHO 6 D. R. JUATINDIBA 20; 03124 S. PAULO. TEL. 273-0338

RIAUSĖS KAUNE BUVO DIDESNĖS NEI SKELBTA

KAUNAS. — James R. Peipert, Associated Press atstovas Maskvoje, pateikdamas informaciją JAV-bių spaudai apie antro jaunuolio susideginimą Varėnoje, buvo perdavęs daugiau žinių ir apie R. Kalantos susideginimą. Kai kurias AP biuletenio vietas spauda citavo, kitas praleido. Mums pavyko gauti pilną pranešimo tekstą ir būdingesnes vietas, pirmiau neskelbtas, čia pamėnėsime.

Riausės Kaune buvo žymiai didesnės, nei pradžioj buvo žinoma ir skelbta. Kaune visi vieningai kalba, jog riausės buvo politinio pobūdžio ir jose dalyvavo keli tūkstančiai, o Kalanta laikomas tautos kankiniu. Dėl Kalantos žygio, įkvėpimo pagautas, susidegino ir antras Varėnoje. Kauno riausės yra pirmos tokio masto po 1962 m. Novočersko, pietinėj Rusijoje, riaušių dėl maisto.

Kompartija nemokėjo pasiteisinti

Prieš 12 dienų susirinko komunistų partijos atstovai ir sutarė paskleisti gandus, kad riausės buvo antisemitinės, kad buvo šūkaujama prieš žydus ir reikalaujama laisvos meilės. Tai buvo sąmoningas noras diskredituoti riaušininkus ir juos sukirsinti su maža žydų bendruomene ir jaunimą pažeminti vyresniosios generacijos akyse. Yra tikras dalykas, kad tokių intencijų jaunimas neturėjo, tokių šūkių nebuvo, ir kauniečiai dar labiau supyko už tokią melagystę.

Riaušių metu buvo išdaužyti langai knygyno, kur buvo par-davinėjama politinė literatūra. Molotovo kokteilis buvo įmestas į antrą aukštą kompartijos bū-

tinės rūmų, buvo mėginta pa-degti milicininkų motociklus. Du milicininkai buvo sunkiai sužeisti, vienas jų mirė tuoj, kitas kiek vėliau.

Bijojo riaušių

Kalantos tėvai gyvena Vill-jampolėje, Kauno priemiestyje. Laidotuvės buvo numatytos 4 val. p. p., bet kai paaiškėjo, jog į jas renkasi tūkstančiai jaunų žmonių, valdžios pareigūnai pa-ankstino, į kapines išvežė 2 val. Kai susirinkusieji į laidotuves pastebėjo apgaule, nuo Kalan-tos namų patraukė į miesto centrą ir sustojo prie kompar-tijos būstinės namų, šaukdami: "Laisvės Lietuvai!" Komparti-jos žmonės tik žiūrėjo pro lan-gus ir nieko nedarė. Tada mi-nia nužygiavo prie slaptosios milicijos namų, kur susitiko su keliais šimtais milicininkų. Mi-licija jaunuosius demonstrantus pradėjo daužyti guminėmis laz-domis, pradėjo juos sklaidyti. Tada demonstrantai persimetė į Miesto sodą, kur Kalanta susi-degino, ir mėtė gėles ton vie-ton, kur tai įvyko.

Toliau sakoma, kad atsiųsti į Kauną parašutininkai buvo la-bai žiaurūs, kad Kaunas labiau patruliuojamas ir dabar.

"Šią akimirką galvojame apie visus mus apleidžiančius brolius kunigus, ir pačio-je savo dvasios gelmėje jaučiame kuni-giškos dvasios klaidžiojimus."

&&&&

ARGENTINA Per daugelį metų iš sa-vo krašto ištremtas buvęs diktatorius Pe-ronas dabar krašto aukščiausio teismo pripažintas pilnateisiu Argentinos pilie-čiu, galinčiu vėl grįžti tėvynėn, užsiimti politika ir kas tik jam patinka.

ŠV. TĖVAS STIPRIAI PASAKĖ

Šią savaitę Paulius VI, kalbėdamas miniai žmo-

nių, susirinkusiai po jo langais, pasakė: "Saky-tumei jog pro Dievo šventoves plyšį priėjo vel-nio dūmų. Abejojimai, netikrumas, svyravimai, problemos, neramumai, nepasitenkinimai ir susidūrimai randasi mūsų Bažnyčioje. Nebepa-sitikima Bažnyčia; pasitikima pirmuoju pa-sipy-nusiu profanu pranašu, prabilstančiu per dienras-tį, ar kokiame bendruomeniškame susibūrimė, ir jo teiraujasi, bene turi kokį nors receptą tik-ram gyvenimui nurodyti.

"Mes tikėjomes, kad po Vatikano II santary-bos nušvis skaisti saulė Bažnyčios istorijai. At-sitiko priešingai. Patekome į naujas audras. Netikrumas pasilieka ir stengiamasi dar labiau pagilinti bedugnes, vietoje jas užpildyti.

"Abejojimai įėjo į mūsų sąžines ir sąmones ir per tuos langus, kurie turėjo būt atverti moks-lo šviesai. Bet mokslai suabejojo viskuo, kas yra ir viskuo, ką pažįstame. Mokslininkai ima mokyti, jog nieko nežina. Mokslai pavirto kon-fuzijos, t.y. sumišimo mokyklomis, kai turėtų duot mums tai kas tikra, akstinų, lobių ir padi-dinti mūsų galią melstis."

Tada šv. Tėvas prašė tikinčiuosius sulaikyti visko nušventinimą ir visko supasaulinimą (tar-tum nebūtų nieko šventa. Red.) Ir tada kreipėsi kunigystės išsižadancius kunigus:

paprastam žmogeliui taip ir lie-ka neaišku: ar tas Peronas buvo toks nedoras nenaudelis, kraštui daug žalos pridaręs, už ką jam buvo atimtos visos teisės, ar jis nekaltai kentejo visus tuos me-tus?

&&&

VYKSTA DIDELĖS UŽKULI-SINĖS DERYBOS dėl užbaigimo

karo Vietname.

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

SOVIETŲ IR Š. AMERIKOS SUTARTYS

Prieš dvylika metų keturių didžiųjų valstybių atstovai - JAV, Sovietų, Anglijos ir Prancūzijos, - susirinko Paryžiuje pasitarti, norėdami išristi anų metų Berlyno "krizę" ir panašias politines Europos problemas. Deja, nelaimingu būdu keleta dienų prieš tą konferenciją rusų priešlėktuvinė artilerija numušė JAV žvalgybos lėktuvą, ir Kruščiovas nutarė nutraukti visų šūnių pasitarimą. Tikėdamas į savo politikos neklaidingumą, jis daužėba tu Jungtinių Tautų suola, žadėjo palaidoti kapitalizmą, pralenkti JAV ir siuntė atomines raketas į Kubą. Bet visi tie jo išsišokimai supliuško, kaip išpūsti balionai, ir artimieji jo bendradarbiai nutarė atstatyti Kruščiovą iš komunistų partijos vadovybės.

Naujieji Kremliaus lyderiai realiau žiūrejo į tarptautines problemas ir, neatsisakydami Rusijos imperia lizmo, siekė to paties tikslo kitomis priemonėmis. Visų pirma jie norėjo pavyti JAV karinį pajėgumą, sustiprinti ekonominį gyvenimą ir ieškoti kiek galima daugiau draugų Azijoje, Afrikoje ir Europoje. Reikia pripažinti, kad jie tą savo tikslą beveik pilnai atsiekė. Prieš porą metų jie išgalėjo Egipte, paskui pasirašė sutartis su Vakarų Vokietija ir Indija, o dabar ieško sugyvenimo būdo su senu savo oponentu - Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis.

Ką, iš tiesų, atsiekė rusai, tar damiesi neseniai Maskvoje su JAV vyriausybe?

Viešėdamas Maskvoje, Niksonas ir jo bendradarbiai pasirašė su rusais 6 sutartis. Jos apima šias sritis:

1. Bendradarbiavimą medicinoje. JAV ir Sovietų vyriausybės nutarė sudaryti bendrą komisiją, kuri tyrinės širdies ligas, vėžį ir aplinkos įtaką į žmogaus sveikatą. Ši komisija pradės darbą šią vasarą.

2. Abieju kraštu vyriausybės pasikeis specialistais, kurie tyrinės žemės drebėjimus ir būdus švarinti aplinką. Oro, vandens ir žemės teršimas sudaro tokį didelį pavojų, kad tarptautinis bendradarbiavimas visiems bus naudingas.

3. Niksonas ir Brežnevas nutarė leisti specialistams bendradarbiauti technikos srityje ir pasikeisti slaptais išradimais, kurie sumažins abipusį nepasitikėjimą ir pagreitins technikos pažangą.

4. Labai naudinga yra ir ketvirtoji sutartis, kuria numatomas bendradarbiavimas erdvėje. Galimas daiktas, kad rusų ir JAV technikams pasiseke pagaminti erdvėlaivius, kurie turėtų susijungti 1975 m. Tam tikslui JAV paskyrė 250 milijonų dolerių.

5. Kol buvo politiniai priešai,

Sovietu laivų kapitonai ir pilotai įvairiais būdais erzindavo JAV laivus bei lėktuvus. Po ilgų derybų dabar pasirašyta sutartis, kuria numatomos laivams ir lėktuvams taisyklės, nemaloniems incidentams išvengti. Be to, ta pačia sutartimi numatyti bendri pasitarimai svarstyti ateityje kylančius tos rūšies klausimus.

6. Šeštąja sutartimi JAV ir Sovietai nori sustabdyti ginklavimosi lenktynes. Tuo tarpu sutarta, kad JAV ir Sovietai turės po dvi atominių raketų bazes, kurios gins savo sostines ir ofenzivinių raketų tvirtoves. Nors Sovietai turi daugiau raketų, bet JAV turi daugiau atominių bombų ir strateginių bombonešių. Todėl specialistų nuomone atominis abieju kraštų pajėgumas yra beveik lygus. Svarbiausias dalykas yra tas kad, sustabdžius ginklavimosi lenktynes, abu kraštai turės daugiau kapitalo taikingiems tikslams: pramonei, statybai, mokykloms, medicinai ir pan.

Nepaisant atsiektų rezultatų, per Maskvos pasitarimus trys klausimai paliko neišspręsti: prekybos sutartis, Vietnamo karas ir žydu bei arabų santykių klausimas. Prekybos sutarties sudarymas yra labai painus dalykas ir jis paliktas spręsti mišriai JAV ir Sovietų komisijai. Vietnamo karo atžvilgiu ir Palestinos klausimu abi pusės nedarė jokių nuolaidų ir pasiliko prie savo nuomonės. Tačiau, žiūrint į visumą, Maskvos pasitarimus ir sutartis reikia vertinti teigiamai, ypač todėl, kad senoji įtampa tarp Sovietų ir JAV po Maskvos pasitarimų žymiai sumažės.

Petras Pakalnis.

~ ~ ~ ~ ~
 M. LIETUVA užsisakė du nauji prenumeratoriai. Dabar dar trūksta 198 naujų prenumeratorių, kad ji galėtų tvirtai toliau gyvuoti.

KODĖL SUMAŽĖJOM

Metų pradžioje pasi didžiavome, kad M. Lietuva ir pagražėjo ir padidėjo puslapių skaičiumi. Beto puslapiai buvo dideli, plačios tuščios vietos pakraščiais. Atrodė tikrai gražiai ir turtinagai. Ypač geras buvo popierius. Daug daug skaitytojų džiaugėsi pažanga.

Tai kodėl dabar šis numeris toks apkarpytas? Kodėl sumažintas formatas? Kodėl popierius prastesnis?

Į visus tuos klausimus yra tokie atsakymai:

Juk jau praėjo pusė metų, bet dar pusė mūsų prenumeratorių nesiteikė prisiųst savo to kuklaus 25 kruzeirų metinio mokesčio. Popierius, tas gerasis, yra labai brangus: 75 kruzeirai už 500 lapų pakietą, iš kurio išeina, supjausčius, 4000 lapų. Tų pakanka tik vienam M. L. numeriui atspausti. Toliau vartodami tą popierių įlystume į geroką skolą. Ir to daryt negalim, nes neturim atliekamų pinigų išmest už tuos prenumeratorius, kurie laikrašti ima, skaito, bet nesiteikia laiku atsilyginti, ir nežinia ar kada atsilygins.

Šitas popierius kainuoja tik 23 kr. su centais už 500 lapų pakietą, iš kurio irgi išeina 4000 lapų, t. y. vienam laikraščio numeriui atspausti. Ir tas popierius, kaip matote, yra geras, nors ir ne toks geras, kaip pirmesnis. Tas popierius išgelbės laikraštį nuo bankroto.

BET IR TAIP, LABAINUO ŠIRDŽIAI PRAŠOME VISUS, KAS DAR NEUŽSIMOKĖJOT UŽ ŠIŲ IR PRAĖJUSIŲ METŲ PRENUMERATORIAŲ, TUČTUOJAU UŽSIMOKĖTI. TAIP, IR TIKTAI TAIP, PALAIKYSIT SAVO VIENINTĖLĮ VISOJE PIETŲ AMERIKOJE EINANTĮ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ.

Iš asketo dėkoja, M. L. Adm.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Lenkijoje bažnyčias

stato,

Lietuvoj - uždarinėja

Varšuva. — Amerikos laikraštinkai, lydėję Nixoną į Maskvą ir Varšuvą, daug rašo ir lygina abu kraštus. Nėra ko sakyti, koks didelis skirtumas tarp tų valstybių tikėjimo laisvės supratimu. Abu kraštai komunistiniai, bet kai sovietuose jaunuolis iki 18m. neturi teisės įžengti į bažnyčią (nors į smuklę dažniausiai galima), tai Varšuvos gatvėse laikraštinkams teko matyti didžiules minias Kristaus Kūno procesijoj, kur dalyvavo tūkstančiai vaikų. Dar įdomiau: procesiją transliavo valdiškoji televizija ir radijas ir ją matė visa Lenkija.

Nekartojamas daugiau ir bandymas mokyklose įvesti privalomą marksizmo ir ateizmo dėstymą, griežtai pasipriešinus visiems tikintiesiems. Tėvams išreiškus norą, dabar rengiamasi įvesti religijos mokymą visose mokyklose, norint išvengti popietinių pamokų. Katalikų Bažnyčia Lenkijoje turi suorganizavusi net 16,500 katekizmo mokyklų, po vieną ar daugiau kiekvienoje parapijoje, ir ji gali naudotis tiems tikslams valstybinių mokyklų klasėmis.

Pagal oficialius susitarimus tarp Lenkijos vyriausybės ir katalikų Bažnyčios, gerėja ir komplikuotas naujų bažnyčių statymo klausimas. 1939 metais Lenkijoje buvo 7,500 bažnyčių, gi dabar tiniu metu bažnyčių skaičius siekia 13,400. Tai įvyko valdžiai atidavus Lenkijos katalikų Bažnyčiai visas tas šventoves, mokyklas ir kitas bažnyntines institucijas, kurios buvo Silezijoje, Pomeranijoje ir Prūsijoje, šiems kraštams atitekus Lenkijai. Be to, pagal lenkų valdžios paskelbtus duomenis po II-jo pasaulinio karo Lenkijoje buvo pastatyta 550 naujų bažnyčių. Vien tik 1971 m. buvo duoti leidimai dvidešimt aštuonioms naujoms bažnyčioms statyti.

Ūr vėl skaudus klausimas: o kiek gi bažnyčių leista pastatyti Lietuvos katalikams? Atvirkščiai — galima tik suskaičiuoti, kiek buvo priversta bažnyčių užsidaryti.

RUSAI NUŽUDĖ LIETUVI

Prokuroro padėjėjas I. Kuznecovas "Tiesos" gegužės 11 d. laidoje paskelbė trumpą pranešimą iš teismo salės. 1971 m. pavasarį Vilniuje, Filaretų gatvėje, buvo nužudytas lietuvis taksio vairuotojas M. Kulevičius. Jo žudikai — du rusai: V. Nemčenka ir niekur nedirbantis L. Nikonovičius, anksčiau baustas už grobstymus, neseniai grįžęs iš įkalinimo vietos. Apie jų teismą I. Kuznecovas informuoja: "Buvo visiškai įrodyta, kad Nikonovičius ir Nemčenka vairuotoją Kulevičių nužudė savanauđiškais tikslais ir labai žiauriai. Nikonovičius nuteistas aukščiausiaja bausme — sušaudyti. Nemčenka ryšium su psichiniu susirgimu pripažintas nepakaltinamu ir pasiųstas specialiam psichiniam gydymui. Nuosprendis galutinis ir kasacine tvarka neapskundžiamas." Tai, žinoma, reiškia, kad L. Nikonovičius jau sušaudytas. Šią bylą sprendė Lietuvos aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija.

"VAGA" VILNIUJE 30.000 egz. tiražu išleido rusų kalbon V. Čepaičio išverstą Jono Avyžiaus romaną "Sodybų tuštėjimo metas" ("Poterianyj krov"). Knygą apipavidalino dail. E. Kvedaruskas.

LATVIJOS DAILININKŲ VIII suvažiavime Lietuvai atstovavo skulptūros skyriaus biuro pirm. Gediminas Jokūbonis.

VELIONĖS KOMPOZ. K. BRUNDZAITĖS kūrinių plokštelę įrašė P. Bingelio vadovaujamas Kauno choras, S. Sondeckio diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras, Vilniaus operos sol. N. Ambrazaitytė, pianistai H. Znaidzilauskaitė ir G. Trinkūnas. Įrašui buvo panaudoti K. Brundzaitės kūriniai — "Iš dienoraščių puslapių", "Dialogai vargonams ir orkestrui", "Preliudas", "Improvizacija", "Septynios mįslės iš lietuvių tautosakos".

VILNIAUS OPEROS ir baletu teatro turėjo keturis svečius. P. Čaikovskio baletu "Gulbių ežeras" pagrindinius vaidmenis atliko Talino "Estonijos" teatro baletu solistai T. Sonė ir V. Maimusovas. G. Verdi "Otelo", G. Puccini "Bohemos" spektakliuose Otelą ir Rudolfą dainavo gudu žymusis tenoras Z. Babijus. Kanados operos baritonas B. Tiuržonas (pavardė sulietuvinta) atliko Amonasro ir Rigoletto vaidmenis G. Verdi "Aidos", "Rigoletto" operose.

GIMTOSIOS KALBOS DIENOS gegužės viduryje buvo surengtos Pakruojo rajono gyventojams. Tai pirmas toks bandymas visame rajone populiarinti lietuvių kalbą, supažindinti visuomenę su svarbiausiais kalbos kultūros klausimais, liaudies kalbos turtų rinkimu bei saugojimu, pasiektais kalbotyros laimėjimais ir kalbininkų ateities darbais. Dienų programoje dalyvavo žurnalo "Baltistica" atsakingasis redakto-

rius ir Vilniaus universiteto lietuvių kalbos katedros vedėjas prof. V. Mažiulis, prof. Z. Zinkevičius, kalbininkai J. Paulauskas, A. Pupkis, A. Rasmavičius, B. Savukynas ir kt. Koncertinę programą atliko A. Ragevičienės vadovaujamas Vilniaus universiteto etnografinis ansamblis.

BUDAPEŠTE LEIDŽIAMAS ŽURNALAS "Ethnographia" supažindino skaitytojus su trim Lietuvos folkloristų leidiniais. Vengrų tautosakininkas V. Foigtas recenzavo B. Kerbelytės monografiją "Lietuvių liaudies padavimai", Z. Mandokis — knygą "Baltų tautų folkloras", plačiau aptardamas K. Korsako, Ambr. Jonyno, K. Grigo, V. Barauskienės, P. Jokimaitienės ir K. Viščiūno rašinius. Palankaus įvertinimo susilaukė ir "Liaudies kūrybos" I knyga.

VILNIAUS M. K. ČIURLIONIO meno mokykloje buvo surengtas lietuvių kompozitorių naujausių kūrinių vaikams koncertas, kuriame buvo atlikta 10 kompozitorių apie 30 pjesių smuikui, fortepijonui, dainelių, kamerinių ansamblių. Geriausio įvertinimo susilaukė: V. Bagdono "Dvi lietuvių liaudies dainos" dviem fortepijonams, V. Montvilos sutartinės "Daina", "Šokis", "Du variantai" pagal lietuvių liaudies dainą, B. Kutavičiaus polifoninės pjesės "Ostinato" ir "Tokatina", V. Juozapaičio "Skudučių variacijos" fortepijonui, J. Karoso pjesės "Invencija", "Pasakėlė", L. Povilaičio — "Dvi miniatiūros", G. Vanagaitės "Sonatina" smuikui su fortepijonu ir P. Dikčiaus fortepijoninės pjesės.

LENKŲ MUZIKOS KONCERTA Vilniaus filharmonijoje surengė G. Sondeckio diriguojamas kamerinis orkestras, svečiai iš Varšuvos didžiojo teatro — mezzosopranas K. Šostek-Rodkova ir baritonas J. Artyšas. Koncerto programon buvo įtrauktos V. Liutoslavskio penkios dainos mezzosopranui ir kameriniam orkestrui, K. Šimanovskio vokaliniai kūriniai, T. Berdo populiarioji siuita kameriniam orkestrui "Kola Brenjonas", V. Šekspyro tekstu sukurti keturi meilės sonetai baritonui ir kameriniam orkestrui, T. Šeligovskio "Epitafija", K. Sorockio "Simfonjetė" dviem styginiam orkestram. Lenkų dainininkų ir G. Sondeckio diriguojamo lietuviško orkestro pastangas teigiamai įvertino koncerto klausęs Lenkijos Kompozitorių Sąjungos pirm. prof. dr. S. Sledzinskis.

TRADICINIAME LIAUDIES ŠOKIŲ festivalyje Klaipėdoje šiemet dalyvavo vengrų ansamblis "Chaidu" iš Debreceno, "Veselija" iš Kišiniovo, "Rytenitis" iš Rygos rajono. Talino politechnikos instituto "Kuljus", "Nemanas" iš Gardino, šokėjų grupės iš Leningrado ir Vorkutos. Lietuviams festivalyje atstovavo Šiaulių K. Preikšo pedagoginio instituto Klaipėdos muzikos fakulteto saviveiklininkai ir pavyzdinis liaudies šokių kolektyvas "Žilvinas".

NAUJŲ LIETUVIŠKŲ pramoginių šokių konkurse buvo paskirtos premijos kompozitoriams ir choreografams. Už muziką I premiją laimėjo kompoz. E. Balsys, konkursui pateikęs "Tuto" ir "Riku-taku" šokius, II — Vilniaus liaudies meno rūmų darbuotojas G. Pąuga, III —

PASAULYJE

Lietuvių profesorių draugijos neseniai išleistas Pr. Čepėno redaguotas veikalas: Lietuvos universitetas 1579-1803-1922 m. "galimas gauti pas valdybos pirmininką ir šio leidinio administratorių prof. St. Dirmantą, 6616 S. Washtenaw Ave Chicago, Ill. 60629. EUA Pietų Amerikos lietuviams knyga parduodama už 15 dolerių, o Amerikoje, Kanadoje jie kainuoja 20 dol. .

LIETUVIS LAIMĖJO

Illinois technologijos institutas surengė braižybos ir projektavimo konkursą. Dalyvavo 9,000 moksleivių iš Čikagos bei jos apylinkių gimnazijų. Konkurso antrąją premija laimėjo RAIMUNDAS KARĖNAS, trečius metus lankantis Kelly gimnazija.

KALIFORNIJOS VALS TYBINIO UNIVERSITETO

profesorius Feliksas Palubinskas gavo Fulbright stipendiją iš Long Beach ir šiais metais pasiūstas profesoriauti Austrijon, į Linzo universitetą, tarptautinį prekybos institutą. Neseniai jis viešėjo Suomijoje ir skaitė paskaitas Helsinkio, Turku, Tampere miestuose, paskui nuvyko Jugoslaviją su paskaitomis o gegužio pabaigoje turėjo būti Graikijoje Atenuose su paskaitomis. Tokia gausybė pakvietimų mūsų profesoriui atvykti su paskaitomis yra puikus liudijimas jo didelių mokslinių sugebėjimų.

TIESA IR GYVENIMAS

PASAULIO SUKRIKŠČIONINIMAS IR KRIKŠČIONYBĖS SUPASAULINIMAS

("L. L." konkurse 1-ją premiją laimėjęs straipsnis)

VACYS KUPRYS

Bičiuli, kaip čia įėjai,
neturėdamas vestuvinio drabužio
Mat. 22, 12-13

KRIKŠČIONYBĖ IR PASAULIS

Perskaičius šio rašinio pavadinimą, gal ne vienam kils klausimas: o kas yra "pasaulis", jeigu jį galima ar net reikia krikščioninti, ir kas yra krikščionybė. Kur glūdi krikščionybės esmė? Niekas negali geriau atsakyti į šitą klausimą už patį Kristų. Todėl atsakymo turime ieškoti ne kur kitur, o evangelijose. Deja, čia nerasime krikščionybės vardo. Žodis "krikščionybė" atsirado tik po Kristaus, jau susitelkus krikščionims į bendruomenę. Senovėje ir dabartyje tiems, kurie stovi šalia krikščionybės, ji reiškia ne ką kita kaip religinę organizaciją. Tikintiems Kristaus dievyste, krikščionybė turėtų reikšti tai, ką Kristus vadina dangaus karalyste. Kad apie jį Kristus yra labai daug kalbėjęs, paliudija ypač Mato evangelija. Ne visi pajėgė suprasti, ką Kristus norėjo pasakyti, kai jis kalbėjo apie dangaus karalystę, nors savo mintis reiškė la-

bai paprasta ir kartu vaizdinga kalba. Ne visi suprantame ir šiais laikais dangaus karalystės — krikščionybės prasmę. Ir tai yra todėl, kad ji suprantama ne mokslinių studijų pagalba, o gera valia, nusizėminimu ir veiklia meile. Mažutėliai neturi mokslo išminties, o vienok jie stovi arčiausiai prie dangaus karalystės. Kristaus pasakojimuose apie dangaus karalystę lengvai galime pastebėti, kad ji nėra kas nors panašu į užbaigtą stovį, o veiksmas. Tikriausiai pasakius, ji yra Dievo ir žmonių tarpasmeninis sąveiksmis. To sąveiksmio pradininkas yra pats Dievas: kviečia mus į vestuves, į vynuogyną, sėja gerą sėklą. Vieni kvietimą priima, kiti atmeta ar atvyksta pavėlavę, dar kiti atvykę nevykdo Jo valios. Taigi krikščionybę galime aptarti kaip Dievo ir žmonijos bendrą veikimą, kad būtų atstatyti tarp jų pažeisti ryšiai į pirmąsias būvį.

Kai kalbame religine ar moraline prasme apie pasaulį, turime galvoje ne tiek pačią gamtą, o gautas išdavus iš gamtos ir žmogaus sąveiksmio. Žmogaus žemiškas

K. Jonynas

KRISTUS

gyvenimas apsprendžiamas visų pirma jo paties sukurtų vertybių: ūkinių, socialinių, kultūrinių ir dar kitokių. Be jų žmogaus gyvenimas žemėje vargiai būtų įmanomas. Taigi pasauliu vadinsime laikinųjų (ne amžinųjų ar dorinių) vertybių visumą ir jų santykį su žmonija. Tačiau laikinųjų vertybių ir žmogaus santykis reiškiasi ne tik tuo, kad jos patenkina žmogaus reikalavimus. Galima ūkinę vertybę suvartoti, lygiai galima ją vargšui dovanoti ir atvirksčiai — iš kito pavogti. Kai kas menine vertybe tik grožisi, o kai kas tariasi teisingas, statydamas ją Dievo vietoje. Taigi žmogaus santykis su laikinąja vertybe labai lengvai tampa teigiamu ar neigiamu moraliniu veiksmu — vedantis prie Dievo, arba tolinantis nuo Jo. Toj vietoj susitinka pasaulio sukrikščioninimo ir krikščionybės supasaulinimo veiklos poliai.

PASAULIO SUKRIKŠČIONINIMAS

Pasaulį sukrikščioninti reiškia suvesti jį į tokią darną, kad jis tarnautų žmogaus ir Dievo santykiams perkurti. Su Kristaus atėjimu į pasaulį dieviškoji pasaulio atnaujinimo dalis yra atlikta, bet pilnas santykių atstatymas be žmogiškojo indėlio nėra įmanomas. Jei žmogus nebūtų įjungiamas į šį moraliai kūrybinį darbą, jei santykių atstatymą pasiimtų tik pats Dievas, tai žmogus būtų tuo pačiu nužmogintas. Netektų prasmės ir nuodėmė, nes žmogus būtų pataisytas tik kaip sugedęs daiktas. Kad žmogus pats save ir pasaulį turi užbaigti kurti, ma-

Daugiau 7 psl.

KIEK YRA PASAULYJ KATALIKŲ ?

Pirmą kartą savo istorijoje Vatikanas pravedė moksliniais metodais viso pasaulio katalikų statistiką (apskaičiavimą). Apskaičiavimas parodė, jog pasaulyje esama 633 milijonai katalikų. Tai sudaro tik 18 procentų visos žmonijos.

Iš to skaičiaus pusantro milijono darbuojasi visą savo gyvenimo darbą atiduodami Bažnyčios reikalams. Tai yra vyskupai, kunigai, vienuoliai ir vienuolės ir daug pasauliečių tikinčiųjų.

KUR IR KIEK JU YRA

Europoje katalikai sudaro 38 procentus gyventojų; Okeanijoje 23 proc.; Afrikoje 11%; Amerikoje 5 proc.; Azijoje 2 procentu.

P A R A P I J O S

Visame pasaulyje esama 190 tūkstančių parapijų. Penktą jų dalis, t.y. 20 proc., neturi nuolatinio kuniga. Europoje, tame katalikybės buvusiam lopšyje, net 27 proc. parapijų neturi savo kunigo.

K U N I G I J A

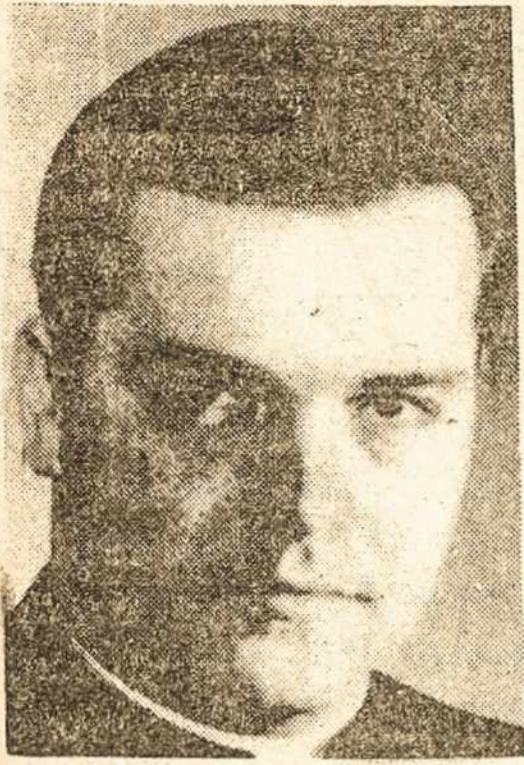
1969 metais iššventinta 5156 kunigai visame pasauly. Mirė: 5014. 1970 metų pradžioje seminarijose buvo 286 tūkstančiai 373 klierikai. Jie sudarė 69 procentus jau esamų kunigų skaičiaus.

NUKUNIGĖJIMAI

Tarp 1964 ir 1969 metų 13.450 kunigų atsisakė atlikti kunigo pareigas. Didžiausia tokių dalis buvo Europoje mažiau Š. Amerikoje ir mažiausia Pietų Amerikoje.

GERA ŽINIA

Atėjo laiskas iš Lietuvos su keletu nuotraukų. Rašo apie Dievo Kūno buvusią šventę. Pabrežia, jog ta proga visose bažnyčioje dalyvauja daug vaikų.

TĒVO ANTANO
KELIONĒS
REPORTAŽAS

I

Argentinos lietuvių jaunimo tautinių šokių grupė sudaryta iš jau išrinktų atstovų. Inž. Algimantas Rastauskas per trumpą laiką sugebėjo sulipdyti rinktinę grupę iš keliuose sambūriuose šokusių. Paskutinioji repeticija įvyko birželio 18, nes pirmoji grupė jau 19 d. apleido Buenos Aires kelionei į Braziliją.

Jaunimo vadovai ir globėjai sutelkė atstovus ir lėšas, kad Argentina būtų jau antrą kartą pilnai atstovaujama. Kun. J. Margis jau anksčiau nuvyko į JAV. paruošti pokongresinės kelionės planą. Daugelis tikisi apsistoti pas buvusius Argentinos lietuvius, emigravusius į Šiaurės Ameriką.

Paskutiniu metu atstovų vadovė Nelida Zavickaitė kelis kart telefonu ir telegramomis susisie kė su Brazilijos JK. pirmininku A. Steponaičiu, kad kelione skandžiai pavyktų.

Sugrįžę iš Kongreso, ir gal jau net ten pasitarę ir susitarę, Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos liet. jaunimas ruošis studijų savaitei São Paule, turbūt prieš V. PALK. Čia galima būtų pakartoti ir papildyti JK. programą, pranešimus, diskusijas. Stud. savaitėje padėtų ir trijų kraštų suaugę jaunimo globėjai.

Argentinoje taip pat pageidaujama artimesnių ryšių tarp kraštų švietimo – lietuviškų mokyklų reikalais – ir tarp kunigų, kurie net galėtų įvesti mainus keliems mėnesiams, kad artimiausios žintų su naujomis idėjomis, skirtingais metodais.

Vienas iš veiklių lietuvių, A. Mičiudās, ALOST pirm., tuoj po antrojo susideginimo Lietuvoje, dalyvavo trijų valandų radijo programoje, labai Argentinoje

klausomoje (nuo 1 ryto iki 4 ryto) kartu su žydu, neseniai iš Maskvos atvykusio, ir su armėnu. Pagrindinė tema kaip tik ir buvo R. Kalanta ir reakcija į jo protestą.

Programos metu klausytojai skambino su savo pastabomis, tai palankiomis, tai priešingomis. Paklaustas ironiškai "Tai ar Jūs manote, kad sovietai pusryčiams vaikus valgo, jeigu jie tokie blogi", Mičiudās atsakė, kad jie ne tik vaikus, bet ir visą lietuvių tautą nori praryti.

Argentinoje taip pat minėta, kad būtų labai naudinga kasmet trims kraštams ruošti studijų savaitę – stovyklą studijuojančiam jaunimui, kad ryšiai ir pokongresinis entuziazmas nesusilpnėtų.

Kiti siūlo sekantį PLJK ruošti čia, pietinėje Pietų Amerikoje, kadangi tie kraštai, kuriems su lėšomis sunkiausia, turėtų mažiau kelionės išlaidų – JK finansavimas būtų lengvesnis, o į programą būtų įtrauktas jaunimas, kaip ir dabar iš visų kraštų.

A. Saulaitis
ML. korespondentas

KAZYS BRADŪNAS

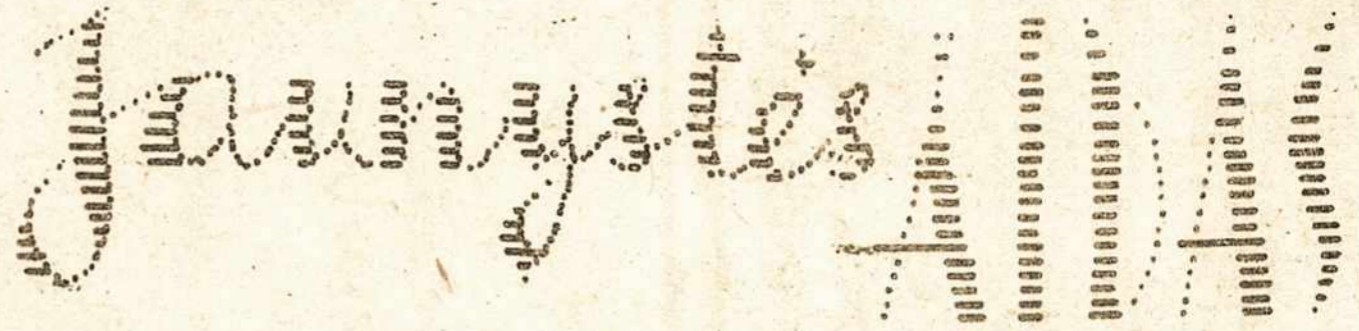
Amžinybėn

Kai pritems man akių spinduliai,
Kai tu būsi senelė žila,
Kai į mudviejų sielą tylą,
Kaip į jūrą naktis, nusileis,

Su saulėtekiu jau nepabus
Laiko upės užmigus banga, —
Prieš akis pasikels uždanga,
Ir matysim toli anapus

Per šventąsias šio miesto bones
Ir per Maldą Globėjos Marijos...
Čia pabaigę visas klajones,

Visos žaizdos, pajusim, užgijo...
Prie Jos Vartų palauksi manęs —
Ir tebus amžinybė abiejų.

V. Putinas – Mykolaitis

MOTINAI

Tas vakaras, kaip krištolas,
O tolyje — varpai.
Tokį, motute, vakarą
Ir tu mane supai.

Pro langą saulė leidosi
Pašvąiste ugninė, —
Tu poterį kalbėdama,
Meldeisi už manė,

Kad aš užaugčiau didelis
Ir sveikas ir gražus, —
O saulė žarstė vygėje
Tuos žerinius dažus.

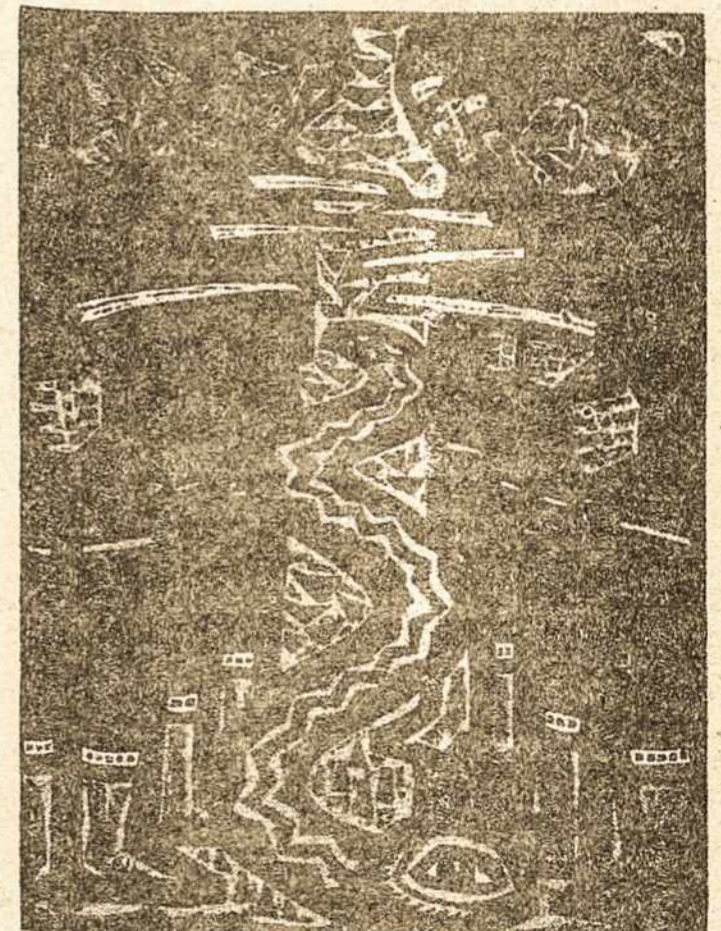
Paskui atėjo sūtemos,
Juoda rudens naktis.
Lig ryto alpo motinos
Nerimstanti širdis.

Kai išklydau iš tėviškės,
Atsimenu gerai,
Galulavkės arimuose
Liepsnojo vakarai.

O kai grįžau pavasari,
Su paukščiais iš pietų,
Audringi rinkos debesys
Ant tėviškės skliautų.

Radau tėve palinkusią,
Kaip obelį laukuos.
Ne, nebedaug tau, nėmigu
Gegutė iškukuos... .

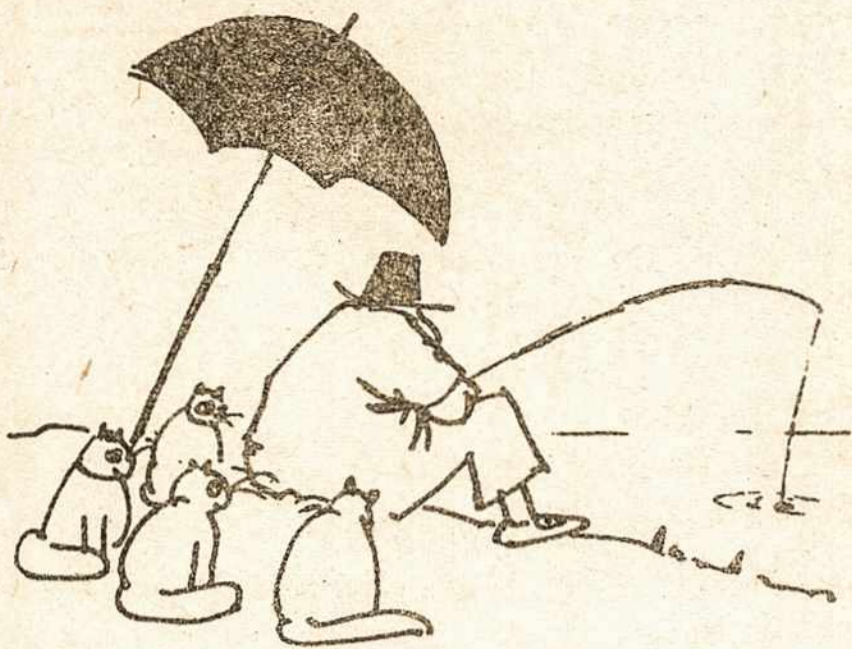
Ak, rodos vakar—ūzvakar,
Motut, mane supai,
O štai tą tylų vakarą
Tau skambina varpai.

A. Makūnaitė:

Brolių kerštas

MŪSU LIETUVAI Ilgiesiems NR. 39

ČIA MŪSŲ MENAS

Juokai

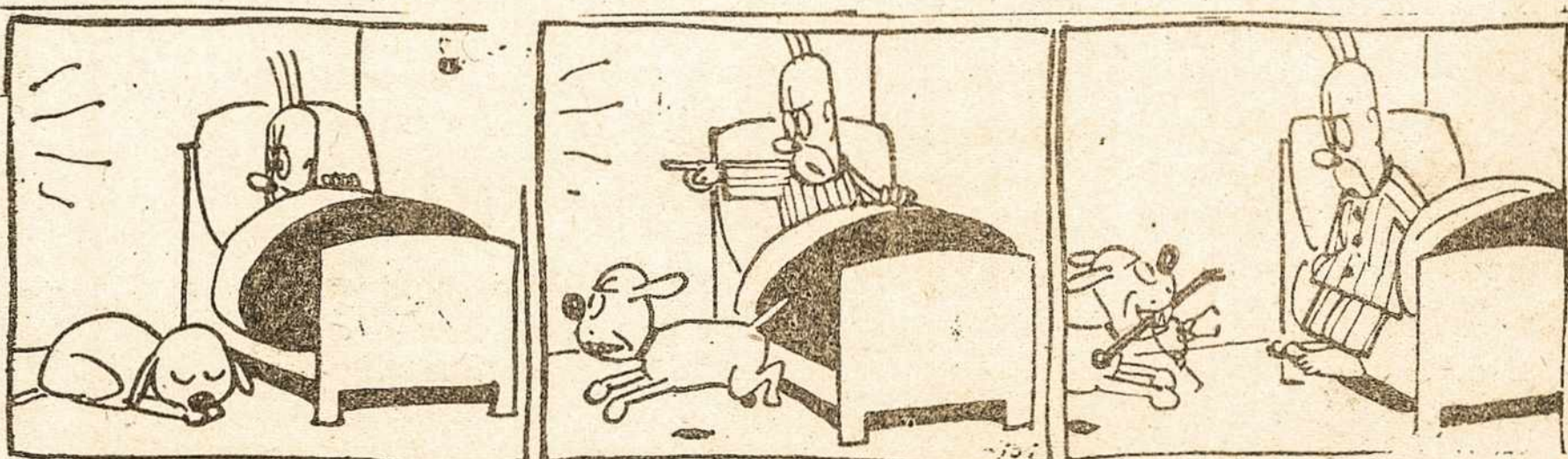
KVAILIO APTARIMAS

Du gudruoliai susiginčijo dėl to, ką galima vadinti kvailiu.

— Kvailys, — pasakė vienas, — tai toks žmogus, kuris išreiškia savo mintis taip, kad kitas jo nesuprastų. Ar tu supratai mane?

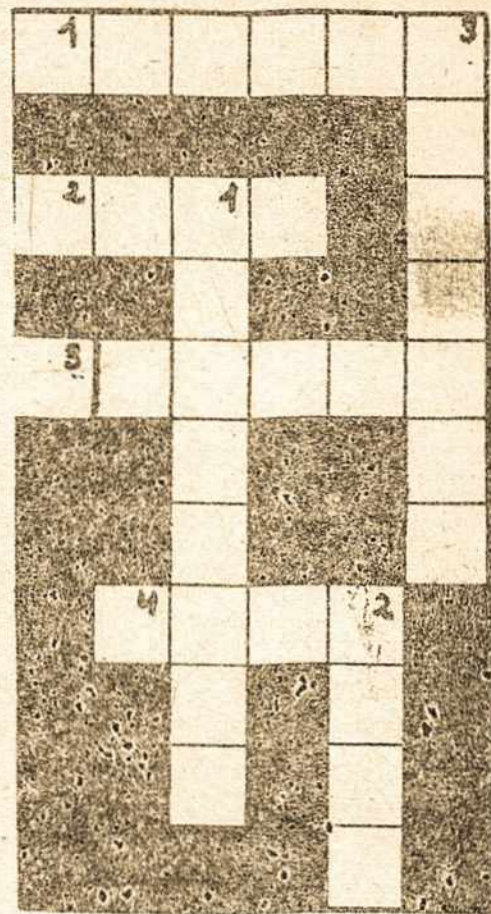
— Ne, — atsakė kitas.

RAULAS

Angliakasių streike Raulo paklusnus Sargis raktus ir žarstiklį atnešė, bet anglių, deja, nerado...

K
R
Y
V
Z
I
U
K
A
I

Ryman.

Skersai:

1. Priešingai "juodos".
2. Ne mirę.
3. Skamba ir šaukia į bažnyčią.
4. Nejuokink, nes jis ... iš juoko.

Išilgai:

1. Nėrimo instrumentas.
2. Kai skaičiuoji, po penkių seka ...
3. Apdengta suodžiais, kurie krenta iš kamino.

Atsakymas:
Skersai:
1. Baltos 2. Gyvi 3. Varpai
4. Plyš
Išilgai:
1. Virbalas 2. Sesi
3. Suodina

Griežtai tėvo nubaustas, šešiametis Fernandas klausia:

— Tėte, kai tu buvai mažas, ar senelis mušdavo tave?

— Taip.

— O kai senelis buvo mažas, ar jam taip pat kliūdavo nuo tėvo?

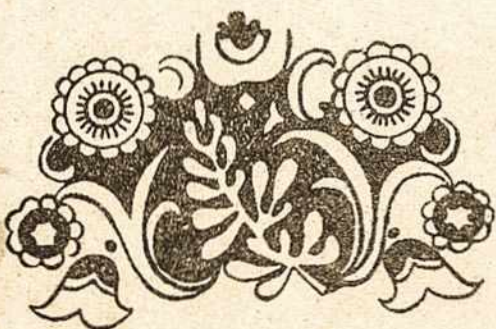
— Žinoma.

— O tavo seneliui nuo jo tėvo?

— Taip pat.

— Norėčiau žinoti, koks idiotas pradėjo pirmasis!

Claudio Bukerius

DĖDĖ

KRIKSCIONYBES SUPASAULINĪMAS. Is 4 psl.

tome iš to, jog jau žmonijos pradžioje rojus nebuvo apėmęs visos žemės, o tik mažą jos dalelę; Kristaus žodis betarpiškai buvo skelbiamas tik mažai žmonių grupei, kuri betgi buvo įpareigota perduoti jį visoms tautoms, kad "garstyčios grūdas išaugtų į didelį medį".

Pasaulio sukrikščioninimas prasideda su priėmimu Dievo kvietimo. Kiekvienas, prieš pradėdamas pasaulio sukrikščioninimą, turi būti ta geroji dirva, į kurią kritęs grūdas galėtų dygti ir augti; turi neatsisakyti eiti į Valdovo vestuvių puotą ar jo vynuogyną; turi priimti jo duodamus talentus. Kitaip tarys, pasaulio sukrikščioninimo kūrybos šaltinis turi būti pats Dievas. Ir šituo šaltiniu jis gali būti tik tam, kuris yra jam atviras — turįs gerą valią, nužemintą dvasią ir meilę. Kristui gimus, angelų giesmės žodžiai — ramybė geros valios žmonėms — jokių būdu geros valios žmonių neatleidžia nuo pareigos veikti. Ramybė jiems, nes Kristus savo gimimu atnešė užtikrinimą, kad visi geros valios žmonės, kurie artinasi prie Dievo, nebus atstumti. Taigi geros valios žmonėms kaip tik atėjo laikas veikti. Ramybė yra ir tiems, kurie, būdami geros valios, tikrojo Dievo nepažįsta. Tačiau tai nereiškia, kad tokiam geros valios pagoniui krikščionys neturėtų pareigos nešti tikrojo Dievo pažinimą. Į "vestuvių puotą" esame kviečiami visi ir visą laiką ir todėl visi tie, kurie apie jį žino, turi būt kviesliais tiems, kurie apie tai dar nežino. Betgi rūpestis turi būti dar didesnis tais, kurie

Dangaus karalystė ateina pas nusizeminusius. Ką reiškia būti nusizeminusiu? Nusizeminimo nereikia sutapatinti su savęs niekinimu. Nusizeminimas yra atvirumas Dievo valiai ir išpažinimas jam priklausomumo. Nusizemindami stipriname ryšius su Dievu, gaudami iš jo jėgų mūsų dorinei kūrybai. Puikybė, atvirksčiai, veda mus į užsidarymą, egocentiškumą ir tuo pačiu — ardyumą bet kokių bendruomeninių ryšių tarpe žmonių ir tarp Dievo ir žmonių.

Dangaus karalystė neįmanoma be meilės. Dievas pats siunčia meilę ne tuščiais žodžiais, o apdovanodamas malonėmis. Tačiau turime neužmiršti, kad kiekviena malonė mums neša savyje mažesnę ar didesnę pareigą. Ir tuo ji tampa dar didesne malone. Jei Dievas teduotų malonę gavėjui sunaudoti, o ne kaip savotišką medžiagą ar galią kurti, tai atitrauktų jį nuo dangaus karalystės statymo. Kiekviena duota Dievo dovana, perkurta ir dovanota artimui, tampa dovana pačiam Dievui. Tai ypatingai tenka priminti tiems, kurie yra gavę iš Dievo gabumų ar talentų dovanas.

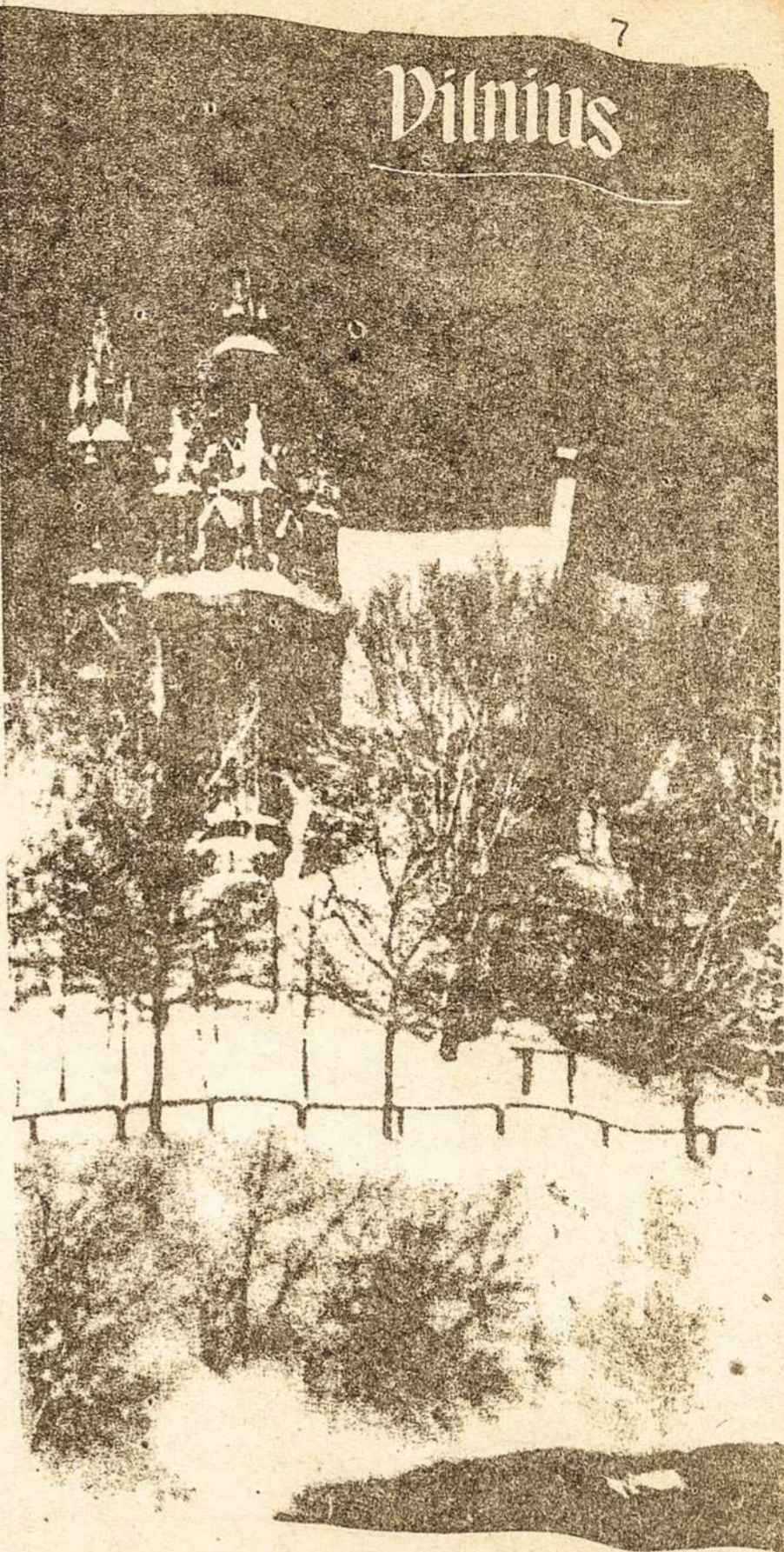
Palyginimas apie Valdovą, kuris padalino savo tarnams talentus, vaizdžiai pasako, kad gavę talentą turime veikti, o neužkasti jo į žemę. Dievo malonė mielai priimama, bet kai paaiškėja, kad ji neša su savim ir pareigą, tai daugelis ją užkasa į žemę. Tiesa, kad gyventi kitam yra kartu gyventi ir sau, daugumai nėra priimtina. Ir atrodo,

kad ji niekada visai nebus priimta. Tai yra didžioji pasaulio nelaimė, kuri bus tik tiek pašalinta, kiek pats pasaulis bus tikroja prasme sukrikščionintas. Kaipgi konkrečiai turėtų atrodyti sukrikščionintas pasaulis? Užbaigtai sukrikščioninto pasaulio žmonija tikrai nesulauks. Jei tai būtų pasiekta, pati krikščionybė nebektų prasmės. Apie pasaulio krikščioniškumą sunku spręsti iš jo išorinių apraiškų. Jei komunistai turi šiokių tokių jiems kaip ateistams naudingų pasekmių pavertus bažnyčias muziejais ar šokių salėmis, tai, pavertus fabrikus bažnyčiomis ar vienuolynais, pasaulio nė kiek daugiau nesukrikščionintume. Netikusią pasaulio tvarką, nežiūrint kurioj srity ji čia pasireikštų, tinka pakeisti geresne, bet nuo to jis nepasidarys krikščioniškesnis. Pasaulis ne todėl nekrikščioniškas, kad jame dominuoja žemiškos vertybės, bet todėl, kad jos nepalenkiamos žmonijai suartėti su Dievu. Turtuoliui ne dėl turtingumo sunku patekti į dangaus karalystę, bet todėl, kad turtai jam yra aukščiausia vertybė, kurios jis nepajėgus atsisakyti didesnės vertybės naudai. Žemiškos vertybės ne tik gelbsti žmogui, bet jį ir gundo. Ir kuo jų daugiau, tuo stipriau tos dvi priešingos tendencijos jose reiškiasi.

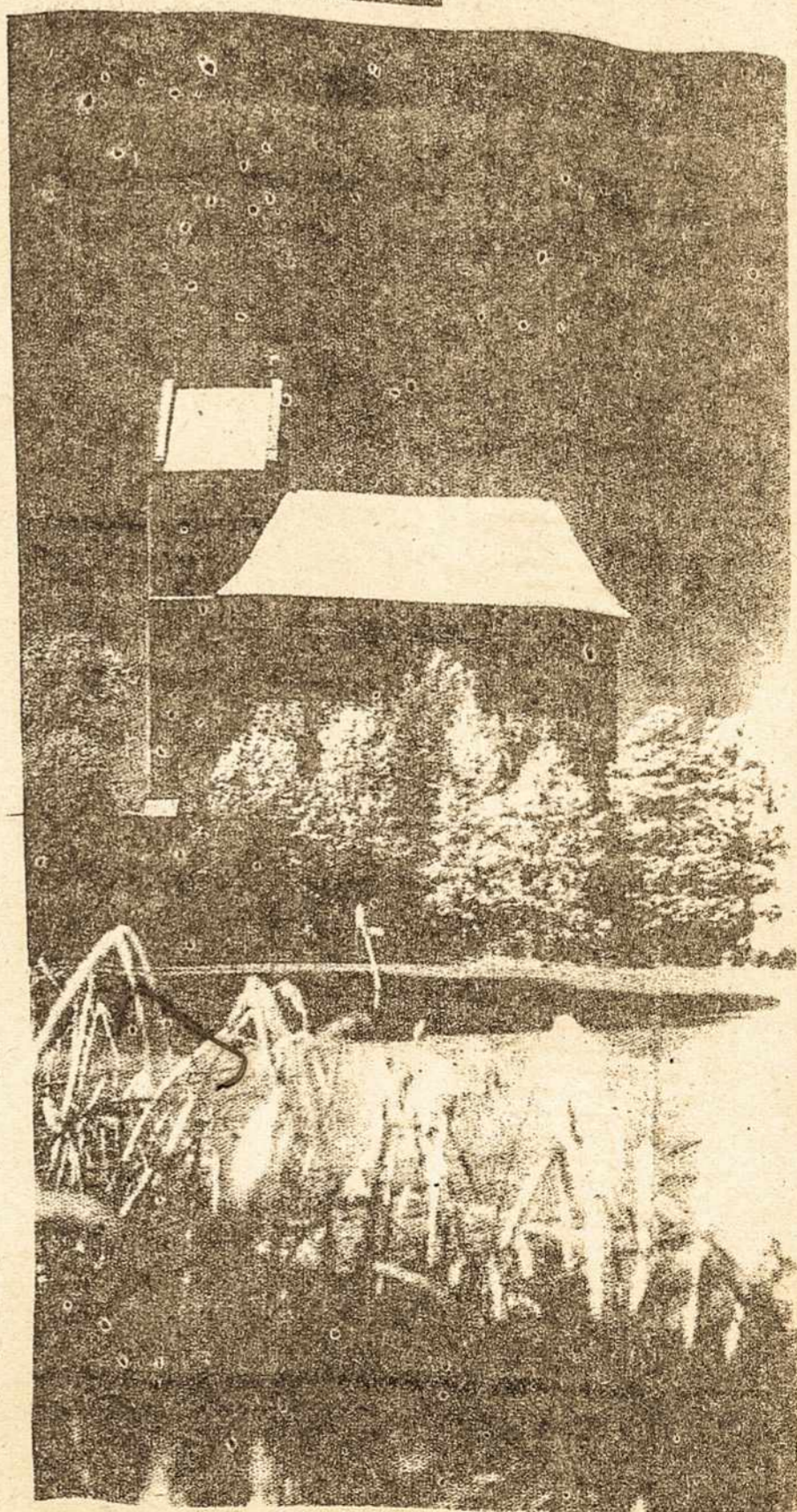
Todėl, augant gerovei ir kultūrai, lygia-grečiai neauga žmonijos moralinis lygis. Kai kas čia meta didelį kaltinimą krikščionybei. Esą ji pasaulyje nesugebėjus per du tūkstančius metų įgyvendinti regimos moralinės pažangos ir todėl esanti arba negyvenimiška, arba veidmainiška. Kaltintojai užmiršta du dalykai: kad moralinių vertybių neįmanoma akumuliuoti taip, kaip ūkinės ar kultūrinės vertybės, ir kad "raugių sėjėjas" niekada nemiega. Jei būtų kitaip, tai šiandieninis žmogus būtų "moraliskai" daugiau privilegijuotas už tą, kuris gyveno prieš kelis šimtus metų. Tačiau tokia "moralinė" privilegija būtų nebemorali. Šiandien žmogus daugiau išmano ir turi daugiau gėrybių, bet tikriausiai spaudžiamas, daugiau negu kitais laikais, abejonių ir pagundų. Visais laikais jis pašauktas dirbti ir kovoti, kad prasimuštų prie Dievo.

Kalbėdamas apie dangaus karalystę, Kristus skirsto pakviestuosius į dvi grupes: tuos, kurie atvyko, ir tuos, kurie vienai ar kitaip atsikalbėjo. Tačiau vienas iš jų buvo ypatingas. Pakviestas kvieslių jis atvyko į vestuvių puotą, neužsidėjęs vestuvinio drabužio. Vilkėdamas darbui skirtą, o ne vestuvinį rūbą, jis suardė vestuvinę tvarką ir nuotaiką, todėl valdovas jį labiau pasmerkė už tuos, kurie visai neatvyko. Tai tas, kuris tariasi esąs krikščioniu, bet jo krikščionybė yra skirta ne pasauliui perkeisti, bet pasauliui tarnauti. Krikščionybės supasaulinimas reiškiasi tuo, kad ji bandoma nukreipti nuo jos pagrindinio tikslo arba vertinama tik tiek, kiek ji dalyvauja žemiškų vertybių kūrime.

Dilnius

Trakai

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Jau nepakeis, tik dar pasišaipys...

Tai vis suktas Mindaugo maišymas bei piūdymas. Jei tik jam kiek išsikreipei ar nepatikai, iš tavęs atims ir padalins kitiems. Apdovanotieji bus ne tik jam dėkingi, bet jau ir tavo priešai. Už Linkmenis ir Vidiškį jam dabar dėkingas Gerdenis su dviem sūnumis ir trim broļiais: Gotardu, Lumbiu ir Lugailla. Argi negerai mainai; už vieną - šeši! Tie šeši bus jau nukreipti ir prieš tą, iš kurio atima pačią. Taip visą laiką jis maišo ir piūdo vienus prieš kitus, o pats visus valdo ir iš visų juokiasi. Treimotą jis piūdo su kryžininkais, jotvingius - su Voline, rutėnus vėl tarpusavy...

Ir taip vis sąstai, kam nors vilkduobė, kam nors neteisybė, vis skriauda po skriaudos. Mindaugas visada saivaliavo ir piktanaudojo gimines. Dabar prieina jau ir mano eilė. Štai mano padėtis jau pašlijus. Replys irgi manęs nemėgsta: jau liko Mortos taip nuteiktas prieš Uteną. Ir nematyti jau, kad reikalų klotis žadėtų kada pasisukti geryn...

Nu ne-e-e! Kad tave kur! Didelei skriaudai ir piktybei nesipriešina tik bailys ir niekšas. Bailys iki pat paskutinio savo atodūsiu bijo pasipriešinti. O niekšas iki paskutinio viliasi, dar pataikūniškiau šliaužiodamas ant pilvo. Tpuu!

Daumantas ima švilpauti. Švilpauti lengviau.

Bet vilką mini - vilkas čia! Daumantas jau iš atokiai pažįsta: priešais

Gerdenis beatjojas! Žinia, taikos metu ir Gerdenis - kaip ir kiti didikai - dėl šio ar to jodinėja po savo valdą ar pas kaimynus, medžioja ar žvejoja, arba miega.

Gerdenis nemiega. Tik ką gi jis dabar medžioja ar žvejoja? Pasi darė labai nepatikimas šniukšta. Ir ko jis kaip tik dabar į šiaurę.

- Ei, sveikas, Daumantai! Kurgi tu? Gerdenio veidas pagyvėjęs, dantys tik šviti po ūsais.

- Sveikas. Ale kurgi tu? - sustabdydamas bėrį, Daumantas klausinų į klausimą.

- Tiesiai Utenon, - šypsosi Gerdenis. - Su rekalu.

- Pas mane?

- Šįkart pas tavo motiną. Eupraksija siunčia.

- Gerai. Jeigu reikia, jok.

- O tu? Negrįši su manim?

Ne.

-- Va' Taip labai skubi kur nors?

-- Hm... Reikia, kad ir neskubant. -

Daumantas isvengia nepasakes kur.

-- O kaip bekruti?

-- Po senovei.

-- Ule jau pargrizus?

-- Dar ne - ir su apgaulingu ramumu

Daumantas pavercia sneka: - Tai emei kilti. Turteji.

-- Va, toks cia kilimas, - sunkaus sudėjimo Gerdenis lyg kiek suglumsta.

-- Kaip toks' Girdejom esi apdovanotas Linkmenis gavai.

-- Tai lyg ir gavau.

-- Lyg ir gavau' Kad tave kur.

-- Kagi. Musa -- bek, duoda -- imk.

Man gi ir reikia: vaikai auga. Kad tik duoda.

-- Hm! Kodel kaip tik tau, o ne kitam?

-- Gerdenis kiek nustemba. Nustoja syp sotis. Atidziai ziuri Daumanto veidan.

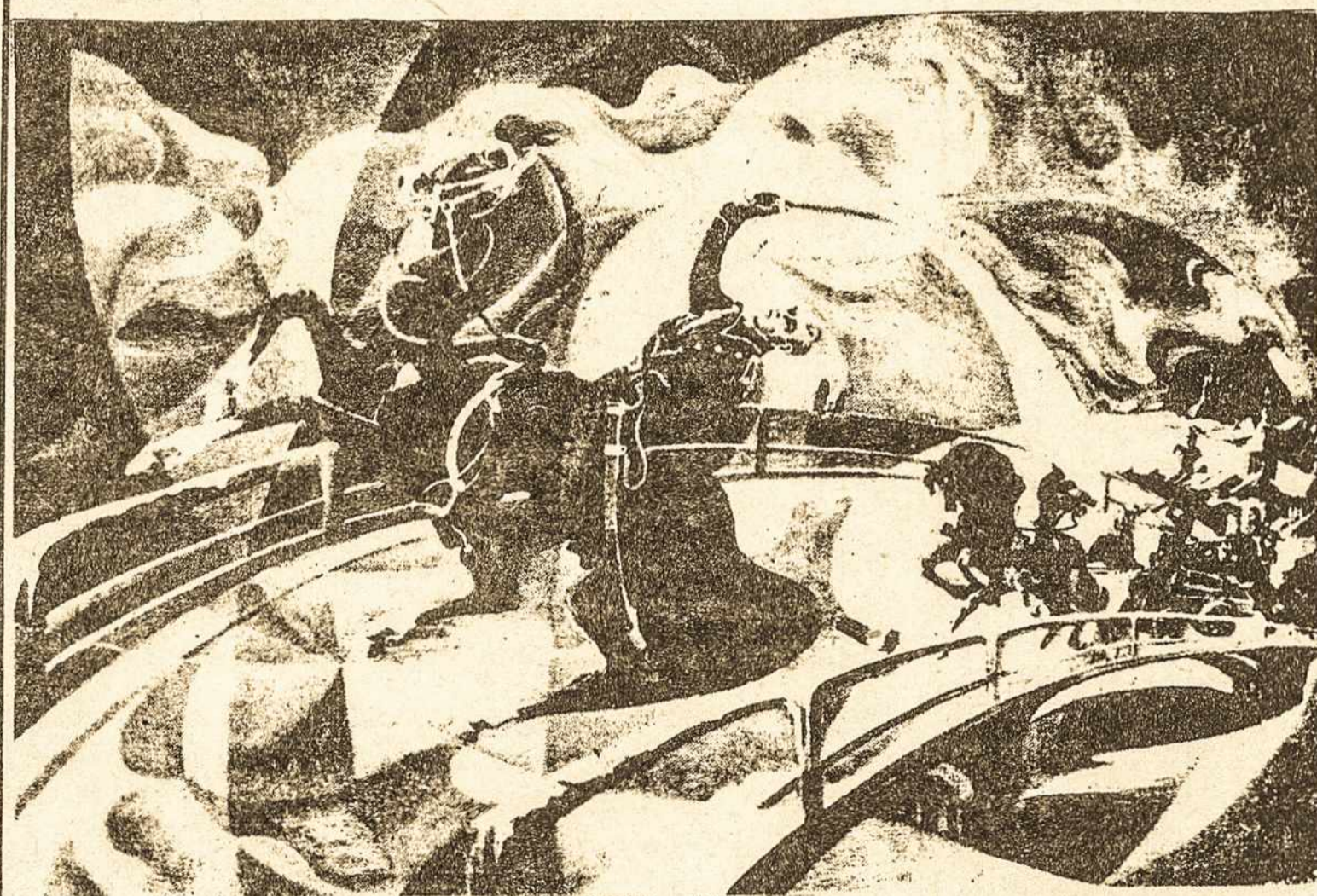
-- Ka as zinau. Mindauga turetum klausiti, ne mane. O kad man dave, ko nepriimti. Bau tu nepriimtum?

-- Kad tave skalses suriestu' O uz kagi tau dave?

-- Va, uz ka. Nezinau, ka cia imi prasmanyti.

-- Giedraiciai, Moletai, Labanoras - vis dar negana. Jau ir Linkmenys. O gal netrukus ir Tauragnus gausi?

-- Et, pini, veji, lyg girtas.

Karininko Juozapavičiaus mirtis. Dail. Jurgio Juodžio paveikslas.

-- O kodelgi tau galop ir Utenos negauti?

-- Tai va, nei sis, nei tas. Ir kas gi tau galvon ilindo?

-- O as vis maniau, tu mano draugas. Net gimine. -- Daumantas kramto luppa.

PATIKO, PATIKO...

AMERIKIEČIUS "LIETUVOS VYČIŲ" ir Bendruomenės choŖo koncertas šeštadienį, liepos 1 d. buvo vienas iš gražiausių, kokius esame girdėję S. Paulyje per keletą paskutinių metų. Lietuviškos dainos megėjai šiomet buvom itin laimingi. Poros mėnesių būvyje net du aukštos meninės vertės koncertai: p. Dalios Kučėnienės ir dabar p. K. Bičkienės, J. Stuko, V. Žukausko ir V. Puškoriaus.

Muzikinį vertinimą palikdami kitam kartui ir labiau prityrusiam žinovui, dabar norim tik išskelti pora dalykų ir jais pasidžiaugti.

Koncerto ir priėmimo rengėjams buvo didelis ir malonus siurprizas pamatyti tiek daug atvykusios publikos. Juk buvo šeštadienis su dvejomis didelėmis vestuvėmis. Buvo prašyta atidėti koncertą į sekmadienį, nes, girdi, šeštadienį bus labai mažai publikos. Visos baimės buvo veltui. Salė atrodė pilna žmonių.

Antra: publika tiek buvo susidomėjusi koncertu, kad klausėsi kvapą užtraukusi, kas yra labai retas dalykas pas mus. O tai rodo, kad solistai pataikė į žmonių širdis. Ta proga reikia pastebėti vieną nemalonų dalyką. Jau ne kartą taip atsitinka, kad geros mamytės į koncertą atsiveda savo mažiukus. Gal tai ir nebloga. Pripras iš mažens lankytis lietuviškuose parengimuose. Bloga yra tai, kad tuos vaikus paleidžia lakstyt vienus pačius po salę ir kelti triukšmą. Ir tu man pasitaikyk, kad gražiais, švelniais ar dramatiškais momentais, kai publika susikaupusi seka dainininką ar vadintoją, štai toks pipiras ir paleidžia savo gerklę salės gale, ar laksto asloje, krykštaudamas. Paprastai į rimtus koncertus vaikai nėra įleidžiami. Jei pas mus jie įleidžiami, tai tėveliai, ypač mamos ar močiutės turėtų jausti atsakomybę savo vaikus tinkamai prižiūrėti, o jei yra nesuvaldomi, išsivesti iš salės ir netrukdyti kitiems gėrėtis.

Vis neįprantam laikytis tyarkos. Vis vėluojames susirinkti

ir neleidžiame rengėjams laiku pradėti programa. Ir šį sykį pasivėluota per daug.

Paprastai S. Paulo lietuviai yra gana šykštūs paploti artistams ir dainininkams... Šį kartą visgi išsijudino, plojo karštai ir ilgokai ir p. Bičkienei ir tenorui Stukui. Bene daugiau-giausiai katučių gavo humoristas V. Žukauskas už savo tikrai vykusius juokų juokus. Tai, po rimtos patriotinės programos dalies, ir įpinta ir koncerto rimtų dainų tarpus, buvo malonus atleidimas įtempto dėmesio ir nervų. Žodžiu, koncertas šauniai surežisuotas, meistriškai iškiliųjų solistų bei artisto atliktas, paliko gražiausius įspūdžius. Už tai labai dėkojame Lietuvos Vyčiams ir jų ekskurijos organizatoriui bei pirmininkui p. Jokūbui Stukui ir visiems solistams

POBŪVIS

Po koncerto amerikiečiai svečiai ir didelė dalis publikos susirinko Jaunimo namuose pasivaišinti. Vaišes, nors labai trumpu laiku, bet labai gerai suorganizavo ir pravedė V. P. Amerikos Liet. Kongreso ringimo finansų komitetas, vadovaujamas p. J. Valavičiaus ir J. Bagdžiaus. Jiems ir visiems prisidėjusiems priklauso padėka ir tolimesnė parama kongresą rengiant.

Apžvalgą baigiant iškeltinas ir Bendruomenės Choras, vadovaujamas p. V. Tatarūno. Buvo manęs jis tame koncerte nedalyvaut su programa. Bet, prelato P. Ragažinsko paragintas, sutiko ir trumpu laiku pakartojęs, koncerte sudainavo ketvertą dainų.

Sekmadienį amerikiečiai autobusų atvyko Zelinon į 11 val. mišias, kurias gražiai pagiedojo choras, o paskui Komitetas vėl juos pakvietė pietų į Jaunimo namus. Užkandžiaudami ir bendraudami svečiai ir namiškiai daug dainų pridainavo. Teko nugirsti, jog ir ekskursantai ir mūsų žmonės buvo labai viskuo patenkinti. J. K.

SKAITYTOJAI RAŠO

Didžiai Gerbiamas Kun. Redaktoriau,

Turiu labai išbarti, kam dedate ištisas liet. komunistų, Maskvos pataikūnų kalbas (ž. str.: "Kaip okupantai bando aiškinti saviem") Būtų pilnai užtekę paminti tik patį faktą ir duoti taiklų, trumpą komentarą.

Neužmirškite nemažo skaičiaus mūsų tautiečių naivumo. Komunistų valdžios nagonė jie nebuvo. Neturi tikro supratimo apie jų suktumą ir ciniškumą.

Kun. Redaktoriau, duokit reguliariai ką Brazilijos laikraščiai rašo apie lietuvius ir Lietuvą! Iš "M. L." sprendžiant, brazilų spauda apie lietuvius nieko, ar labai mažai rašo. Tai neteisybė!

Taupykite vienintelio Brazilijos liet. laikraščio skiltis lietuviams. Apie Altmanus, apie Izraelį yra kas parašo sieksnius straipsnius. Jie turi savo dispozicijoje daug laikraščių.

Įtraukite į laikraščio redakciją daugiau rašyti sugebančių žmonių. Manau, kad galėtumėte pavesti redaguoti kurių skyrių kun. Gavėnui ir kitiems. Padarykite, kad mes, skaitytojai, galėtumėme pasakyti apie "Mūsų Lietuvą" su pasididžiavimu: tai mūsų laikraštis!

Su nuoširdžia pagarba ir dideliu palankumu

Kun. Z. Ignatavičius

Red. atsako:

Labai Gerbiamas Prelate,

Ačiū už pastabas ir pasiūlymus laikraščiui pagerinti. Su kaikuriais Jūsų siūlymais, redaktorius, tuo tarpu, sutikti negali. Priekaištas: "Kam dedate IŠTISAS liet. komunistų, Maskvos PATAIKŪNŲ KALBAS" yra be pagrindo, kai rašote daugyskaitoje. Juk per 9 metus redaktoriaus darbo tik viena tokia kalba patalpinta, kuri, visų žinių kontekste pilnai suprantama ir pateisinama. Kažin ar galim a laikyti ML skaitytojus tokiais naiviais, kad jie nebūtų suprato tos kalbos pai-

